

INCENDIS FORESTALS: CIUTADANS IMPRUDENTS O BANDES INCENDIÀRIES

Víctor Mata Ventura

Ja tenim l'estiu a sobra i la sequera no remet, fa mesos que no plou, sembla com si visquéssim una llarga tardor sols trencada per unes pluges monzòniques causants de greus inundacions. Els propers mesos poden ser dramàtics, la manca d'aigua pot causar estralls en conreus i boscos; ja fa temps que les autoritats competents ens preparen per un estiu semblant al de l'any passat.

Les darreres setmanes la Generalitat i d'altres administracions menors dediquen llurs esforços a mostrar-nos els nous avenços tècnics contra el foc; no podem dir que enguany no hi hagi una sensibilitat major en aquest tema, reflex de la preocupació dels ciutadans. És curiós, però, el derrotisme que es respira; les declaracions dels polítics van en la línia de dir que per més mitjans que posin, el clima no els ajuda i el desastre està assegurat. No es pot negar que els factors determinants en la propagació del foc són el vent, altes temperatures, baixa humitat ambiental i sequedat de la coberta vegetal. Malgrat tot, els focs no s'encenen sols i no són sempre les imprudències, descuits i negligències els causants dels focs més importants. Les puntes de cigarreta, crema de rostolls, costellades, línies elèctriques i abocadors d'escombraries tenen la seva importància com a causants d'incendis, però, podem creure que en un dia les imprudències causin 40 focs o que en una setmana de l'abril de 1994 es calessin 250 focs? És clar que no. Els focs més virulents els encenen en dies de fort vent amb altes temperatures i de manera simultània en diferents llocs; el resultat és explosiu i per més mitjans tècnics de que es disposi no es pot acudir a tot arreu. Els exemples de 1994 són prou demostratius: l'abril fou el primer avís, el vent de ponent bufà amb força i causà estralls al Massís del Garraf, el juliol tornà a bufar i cremà el Bages i Bergadà, i a l'agost una altra ponentada rostí el Montseny i Collserola. Miró i Ardèvol, ex-conseller d'Agricultura de la Generalitat i el creador del Foc Verd, publicava un article a La Vanguardia el 26-9-94 on calculava que un 40% dels focs declarats a Catalunya el 1994 foren provocats i concentrats en els dies de més rics d'incendi.

És patent que el problema passa en bona part per actuacions contra les bandes d'incendiàries, que actuen impunement. Hem d'eliminar la possibilitat de que siguin piròmans malalts, ja que està demostrat que són casos molts aïllats. A més, la gran quantitat de focs produïts en un dia i la seva dispersió avala la hipòtesi de pensar que són bandes organitzades.

Es poden citar dos exemples: el foc d'abril de 1994 al Garraf tingué tres punts de foc, un a Olivella, provocat per la crema de rostolls, i dos focus amb sengles cotxes robats i abandonats encesos al llindar del bosc, un a Cala Morisca i l'altre a la pista forestal de Torrelles de Llob, a Begues, el qual pogué ser apagat ràpidament per l'avís oportú d'un voluntari.

Reembres, núm.7 Any 1995. Pàgs. 35-36.

Els tres incendis que cremaren el mateix dia d'agost de 1994 a Collserola començaren en un interval de 15 minuts; des del Castell de l'Eramprunyà s'observà perfectament.

Com dèiem abans, és difícil pensar que sigui casual la crema de dos cotxes en dos dies i en una mateixa zona, així com l'encesa simultània de tres focs a Collserola; calen equips sincronitzats per portar a terme aquestes accions.

És vital, doncs, una vigilància dels boscos com fins ara mai s'ha portat a terme; a aquestes bandes terroristes l'únic que les pot acovardir és saber-se controlades i no poder actuar amb total impunitat. L'exèrcit podria jugar un paper molt important en el control dels boscos; a més, la seva raó de ser és la defensa del territori. Perquè no compleix aquesta missió? Tots els altres cossos de seguretat podrien fer altre tant; tanmateix, la Generalitat ha anunciat la creació de 30 patrulles de Mossos ampliables a 50. A simple vista la mesura és totalment insuficient, però marca un punt de referència a seguir. Per altra banda, la justícia hauria de mullar-se; fins ara no s'ha dictat cap sentència condemnatòria per cremar boscos, ni tan sols quan els culpables es reconeixen autors dels fets, com fou el cas dels nois que calaren diversos focs a Sabadell i que foren posats en llibertat al cap de pocs dies sense càrrecs.

Mentre no es tingui clar que, en bona part, la solució als incendis forestals provocats passa per solucions policials i judicials, tindrem assegurada la destrucció i desaparició dels nostres boscos i la desertització que ja afecta a bona part del sud i centre de Catalunya.

Per últim, voldria recordar que la Generalitat anys enrera muntà l'operació Espia Dimonis, dedicada precisament al seguiment d'incendiàries. Perquè no se la torna a activar?